

Алекс Болдин

Бомбай

Тая история е колкото хубава толкова и тъжна. Хубава е колкото е хубава една нежна и завладяваща мелодия, а тъжна защото се отнася за едно младо и интелигентно момче, чиято съдба бе толкова жестока и безсърдечна колкото е жесток и безсърдечен понякога към нас е и целия ни човешки живот.

С Богдан, бащата на Митко бяхме стари приятели. Никога няма да забравя оня негов жест към мен през деветдесет и осма. Беше трудно време. Току що бе затихнала голямата инфлация. Много банки бяха фалирали. Парите на много хора се бяха прелели в джобовете на шепа партийни мошеници. Ширеше се голяма безработица. Довчерашни учители и лекари ровеха в кофите за боклук с надеждата да залъжат с нещо жестокия си глад. Трудно е да се опише това време, защото подобно преломно време разклаща и съсипва хиляди човешки съдби, поражда страшния душевен смут неподлежащ на описание.

Бях останал без работа, как и защо, сега е без значение. Шляех се по улиците, броях всяка стотинка в джоба и се чудех как да скърпя двата края. От трудовата борса ме бяха изпратили на работа в един нелегален цех за бутилиране на ментелив алкохол. Цехът се намираше в края на града. Собственици бяха две млади мафиозчета. Едва издържах шест дни. В студения ноември няколко несретници треперехме от студ и си режехме ръцете със счупените бутилки на една стара, едва работеща поточна линия. Трябваше да ни изплатят надниците в края на работния ден. Собствениците не го правеха. Гладен, премръзнал и озлобен, напсувах тези гадове и отново зашарих отчаян по улиците.

Богдан имаше малко магазинче за стари електрочасти близо до ж.п. гарата. Един ден се отбих да го видя и както му е реда си изплаках болката. Той ме изгледа, зацъка, помълча пък попита:

– Навит ли си да започнеш работа в София?

– Иска ли питане? Нямам избор бе човек...

– Едно врачанско момче има компютърна фирма на Стамболийски. То е съученик на Митко. Синът ми е там от няколко месеца и е много доволен.

– Какво работи?

– Системен администратор е. Нали знаеш, че завърши информатика. Получава много добра заплата а и работата му е много хубава. Би могло да се намери нещо и за теб. Е-е, какво ще кажеш?

– Добре. Давай!

– В понеделник ще ида да му отнеса нещо за ядене и ще те заведа. Но най-напред ще се обадя по телефона, че нали знаеш никой не обича

подобни изненади.

В понеделник Богдан мина до нас и ме взе с колата. Беше се обадил до София и беше получил уверението, че могат да ме устроят на работа.

Фирмата се оказа голяма и впечатляваща. Врачанинът се беше върнал от емиграция в щатите и бе донесъл доста пари които предвидливо въртеше в зараждащия се компютърен бизнес. Пристъпихме в едно бляскаво и луксозно фоайе. Богдан се шумugna някъде и след малко собственика се показа усмихнат и приветлив.

– О-о, врачанин! Много се радвам! Ние врачаните трябва да се подкрепяме иначе ще се загубим като старите пари. Огледай се и ще видиш, че тук сме само врачани. Дори и она с пищова, охраната, е бивш полковник от врачанския гарнизон. За теб ще има работа и добра заплата ще има. Двеста и петдесет като начало стигат ли ти? Е, ще поносиш кашони а после може да се научиш да сглобяваш и компютри. И с квартира ще те устроим, фирмена. Ще си плащаш само тока и телефона. Съгласен ли си?

Мислех, че сънувам. Едва успях да кажа няколко думи за благодарност. Богдан ме остави, отиде да се види със сина си, а след това си взе сбогом и си тръгна. Така започна новата ми работа. Не е интересно как протече и как завърши. Важното е, че тогава стана запознанството ми с Митко.

Беше хубаво момче, с нежно и овално лице. Имаше чаровна и весела усмивка. Ръцете му бяха нежни, с дълги и фини пръсти. Говореше с мек и обаятелен глас. Интелигентността му личеше от пръв поглед. Като разбра, че сме приятели с баща му, тупна ме по рамо и зареди успокоителни думи. Разбираше ме напълно.

Работното му място бе в едно малко приветливо помещение. Голям монитор красеше луксозното му бюро. Той седеше там и пръстите му шареха неспирно по бялата клавиатура. Работеше унесен. От време на време спираше, промърморваше тихо няколко думи и пак продължаваше. През почивките се отбиваше до мен, в склада и ми носеше кафе. Обичаше да черпи. Заплатата му бе доста висока и парите не му бяха проблем.

На другата година баща ми се поболя и трябваше да се прибера във Враца. С големи усилия успях да си намеря една ниско платена работа колкото за хляба. Богдан ми се чудеше.

– Изпускаш питомното и гониш дивото. – казваше. Защо се върна?

– Родител ми е, не мога да го оставя...

– Абе родител... Не си бягай от късмета бе човек. Столицата си е

столица. Там е работата и там са парите. Не го ли разбра?

– Е, все пак нещо научих. Ще се опитам да си купя компютър и да-но ми потръгне.

– Не е така приятел. След време ще го разбереш. Изпускаш си късмета.

Минаха пет-шест години. Нещата при мен се завъртяха добре. Работата с компютри ми помогна и успях да стъпя на ново по-интелектуално трудово ниво. Ходех често в магазинчето на Богдан, говорехме си за много неща. Като по правило разговорът все клонеше към сина му. Богдан се хвалеше непрекъснато. За него Митко беше бащината му слабост и гордост.

Един ден сподели, че компютърната фирма била фалирала. Митко си бил намерил работа при един гръцки бизнесмен с много висока заплатата. Бил още по-добре. Неговата професия му отваряла вратите навсякъде. Имал възможност да избира и се пазари.

Усетих нещо недоизказано в думите му. Когато човек започне да се хвали с пари никога не е на добре. Не го разпитвах. Беше ми неудобно.

– Ще правим и сватба. Намерил е едно момиче, софийнче. Бременно е и трябва да ги женим, няма начин. Отначало ще живеят при родителите му, а след това ще видя как да му помогна за апартамент.

Това беше чудесна новина. Радвах се заедно с бащата. Знаех какво изпитва. След една година Богдан стана дядо. Внукът бяха нарекли на негово име. Той ходеше всяка седмица към София и носеше де що успяваше да приготви за ядене. Веднъж дори ме покани да ида и аз, за да видя внука. Изпълних желанието му. Беше наистина голяма радост. Митко се разхождаше с опуленото бебе. Навсякъде бяха разхвърляни играчки. Спираха до компютъра. Той протягаше ръчицата на бебето и натискаше някой бутон от клавиатурата. „Ще го направя компютърджия.“ – казваше. Всички се смеехме. Беше весело и забавно.

Минаха още три години. Веднъж видях Богдан на улицата. Беше унил и мрачен. Заговорихме. С недомлъвки ми обясни, че нещо с Митко не върви на добре.

– На лечение е моето момче. Парите го развалиха. Много пари за млад човек не е на добре. Пропи се. Засегнат е и черният му дроб. Мисля да си го прибера тук. Жена му го изостави. Сам е. Където се хване на работа все го гонят. Никой не обича пияници.

Наистина новината беше лоша. Такъв обрат за детето на един баща е истинска съсипия. Прочетох огромна горчивина в погледа му. Очите му блестяха пълни със сълзи. Не знаех какво да му кажа. Замълчах.

Никаква успокоителна дума не можеше да му помогне.

На другата година. Видях и Митко. Беше се върнал във Враца и живееше при родителите си. Няколко пъти го бяха лекували в някакви софийски диспансери, но нямаше ефект. Още щом ме видя и се усмихна. „Имам нещо за теб.“ – каза. Ела у нас и ще видиш. Ако ти трябва литература по компютрите само ми се обади. Ще ти дам. Сега в живота навлиза интернетa. Не знаеш колко е интересно и колко е важно да го научиш. Ще ти го покажа.

Отбих се у тях. В неговата стая се мъдреше нов компютър. До него, внимателно подреден, се имаше цял куп с техническа литература.

– Ето, вземи! – каза. Това няма да го намериш никъде. Преводна книжка за домейните е. Вземи и чети, а ако нещо не ти е ясно, ми се обади. А този диск е специално за теб. Научих, че си се снабдил с нов компютър. Тъкмо за него е. Тук са всичките албуми на един от най-великите изпълнители на „ню ейдж“ музика, Крис Сфийрис. Имам и дубликат на тоя диск. Пусни го и слушай! Неземна музика е!

Не знаех как да му благодаря. Гледах посърналия поглед, повяхналото му лице и не знаех какво да кажа. Когато си отидох в къщи пуснах диска. Наистина! Такава хубава музика не бях слушал. Мигом ме завладя. Първата мелодия ме пренесе в Индия. Беше типично индийска в модерна интерпретация. Имаше страхотен и завладяващ ритъм. Песента се казваше „Бомбай“. Целият ден слушах Крис Сфийрис. На другия ден пак го пуснах. Нямаше лоша мелодия. Обадох му се. Ликуващият ми глас го зарадва.

– Видя ли?! – каза. – Интелигентните хора веднага откриват и живеят с красотата. Радвам се, че ти харесва. Ако намеря още от него ще ти го запиша.

Две години не видях Митко. Чух, че отново е бил по болници. Един темен съсед сподели с мен, че Митко е имал още една страшна слабост, наркотиците. Бях потресен. Не можех да повярвам на тая новина. Не можех по никакъв начин. Срецах баща му. Говорехме за много неща, но за сина му не ставаше и дума. Беше заборчнял. Останал беше без автомобил. Търговията му не вървеше. Вероятно разходите по лечението на сина му бяха оказали влияние.

По това време баща ми легна тежко болен. Оставаха му няколко месеца живот. През една априлска сутрин на входната врата се позвъни. Отворих и останах изненадан. Пред мен стоеше Митко. По точно не стоеше а залиташе. Погледът му беше мътен, зениците разширени. Беше брадясал и не подстриган.

– Моля те! Много те моля, дай ми десет стотинки! Много ми се пие кафе а нямам за да си купя. Ще ти ги върна, обещавам. Още утре ще ти ги върна. – Той залитна, успя да се хване за касата на вратата и почти се свлече на земята.

Стана ми страшно. Не бях го виждал в този вид, толкова отчаян и разсипан. Значи слуховете бяха верни. Бях толкова смутен, че не знаех какво да направя. Затворих вратата, хванах го под мишница и го поведах към дома му. Те живееха на една пряка улица до нас. Със залитане го дотъртузих до вратата на апартамента им. Позвъних. Отвори майка му. Като ни видя изплака, зариди.

– Така е! – каза. – Митко вече не е човек. Не знаем какво да правим с баща му. Няма живот за нас, няма-а-а...

Сърцето ми се късаше. Не можех да утеша тая жена, не знаех как. Знаех само едно, тези пороци са гибелни и смъртоносни. Вкарват човек в гроба. А той беше само на трийсет години... Боже!

Следващите месеци бяха трудни за мен. Почина бащата ми. Опитах още веднъж вкуса на безработицата. Чупих зле ръка, но всичко мина и животът отново ме завъртя по неясни релси. Един ден, в края на зимата, на път за дома минах за пряко край ж.п. гарата. В настъпващия мрак, на една пейка, видях да седи треперещ млад мъж. Беше брадясал, дрехите му бяха мръсни, косата сплътстана, стигаше до раменете.

Стори ми се нещо познато в тая фигура. Приближих. С изненада видях, че това е Митко. Позна ме. Зариди, захленчи.

– Няма живот за мен вече, приятел! Най-добре е да се самоубия! Моите мили родители ме изгониха от къщи. Няма къде да спя. Спя тук по пейките на гарата.

– Защо говориш така? Ела, ела да те заведа до вас!

– Не! Няма къде да ида вече. Взеха ни апартамента. Нямаме жилище. Нашите се пренесоха да живеят на лозе, а мен изгониха. А-а-а...

Митко плачеше. Трепереше неудържимо. Хванах го под ръка и го въведох в чакалнята на гарата. Там беше топло. Седнахме в павилиона за закуски. Поръчах му топъл сандвич и кафе. Друго не знаех какво да направя за него. Беше син на мой добър приятел. Ако има рецепта за излизане от подобно положение, кажете ми я. На драго сърце бих я изпълнил. Но не зная такава рецепта.

Той се нахрани, благодари ми, доколкото беше в състояние да го направи и клюмна на стола. Дадох на продавачката пет лева и я помолих да го остави на мира, а като се събуди да му ги даде.

В една ранна мразовита утрин бях тръгнал за работа. Пътят ми

минаваше през железопътната линия. Неясно защо пътнишкият влак за Видин бе спрял на няколко метра след пешеходния прелез. Група минувачи стояха на прелеза и коментираха нещо развълнувано. Наближих. По дървените трупи, между двете релси личеше локва кръв. Попитах заинтересувано един мъж.

– Младо момче е, смазано от влака. – каза. – Като видяло, че идва локомотива, спуснало се и легнало направо на релсите. Влакът го премазал. Никой не е могъл да го спре. Току що го откараха с линейката.

Така започна моя тъжен работен ден. Около обяд чух по радиоточката новината. Премазаното момче е било Димитър Богданов. Друго за него не казаха. Позвъних по Жи-Ес-Ем-а на баща му. Той не отговаряше. Вероятно не му беше до разговори. Бях страшно развълнуван. Не мога да ви опиша как се чувствах. Вечерта, когато се прибрах от работа, извадих оня диск с албумите на Крис Сфийрис. Включих компютъра и се заслушах. Първата песен беше „Бомбай“, оная прекрасна мелодия която ме беше пленила от първия път. Слушах унесен, сърцето ми биеше учестено, а в гърлото ми напираше оная горчива мъка която винаги ни спохожда при загубата на скъп човек. Защо!? Защо трябваше да стане това!? Защо!? Кажете ми Господи?!

16.03.2008 г.
Враца

КРАЙ

© 2008 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7001>]